दोधारमा 'माग्ने बुढा' । पृष्ठ ६

विकास खबरपत्रिका राष्ट्रिय साप्ताहिक

sfof{nol
थाहा नगरपालिका-४
मिडिया चोक, मकवानपुर
;Dks{g+
९८०७२२५०७२
Odhl
bikaskhabar@gmail.com

प्रेस काउन्सिलबाट 'क' वर्गको मान्यता प्राप्त

विकास

www.bikaskhabar.com

खबरपत्रिका साप्ताहिक

● मकवानपुर, वर्ष-१०, ● अंक-२८, ● २०७४ माघ ०८ गते सोमबार, ● 22 Jan 2018, ● नेपाल सम्वत्-११३८, ● पृष्ठ-६, ● मूल्य रु. ५/-

पालुङ जेसीज वर्ष २०१८ को पदभार ग्रहण

◆ जनक तामाङ

पालुङ जेसिजको १८ औं पदभार ग्रहण तथा पुरस्कार वितरण कार्यक्रम भएको छ । उत्तरी मकवानपुरको थाहामा विगत १७ वर्ष देखि युवा नेतृत्व विकासमा लागि परिरहेको जेसिजको ५ माघमा पदभार ग्रहण तथा पुरस्कार वितरण कार्यक्रम सम्पन्न भएको हो ।

थाहा नगरपालिकाका प्रमुख लवशेर विष्टको प्रमख आथ्यिता तथा वर्ष २०१७ का अध्यक्ष अञ्जल प्रधानको सभाध्यक्षतामा कार्यक्रम भएको हो । कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि तथा थाहा नगरपालिका नगर प्रमुख विष्टले १८ देखि ४० वर्षको उमेर संसार परिवर्तनको उमेर भएको भन्दै जेसिजको सारलाई व्यवहारमा उतारी समाज विकासमा लाग्न जेसिहरूलाई शुभकामना दिए । साथै उनले सहकार्य बोलीमा मात्र नभई कार्यमा नै हुनपर्ने भन्दै पालुङ जेसिज संग सदैब हातेमालो गरेर अघि बढ्ने बताए ।

वर्ष २०१७ का महा सचिव विक्रम केसीले सञ्चालन गर्नु भएका कार्यक्रममा निरूपित राष्ट्रिय उपाध्यक्ष जनक राज घिमिरे तथा थाहा नगरपालिकाका उप प्रमुख खडग गोपालीको विशिष्ट आतिथ्यता रहेको थियो ।

उपाध्यक्ष घिमिरेले राष्ट्रिय कार्यक्रमको लागि पालुङ जेसिजलाई आफूले सक्दो साथ र सहयोग गर्ने बताए । उनले यहाँको कार्यक्रमले नेपाल जेसिजमा कम्पन आउनु पर्ने कुरा औल्याए । वर्ष २०१८ का नव निर्वाचित अध्यक्ष विजय श्याम अमात्यले आफ्नो पदभार ग्रहण गर्दै वर्ष २०१८ को टिमले वर्ष २०१८ लाई सुनौले वर्ष बनाउने कुरामा विश्वास दिलाए । साथै उनले आफुलाई अध्यक्ष बन्नको लागि कुमार नेगी र सुवास गोपालीले

बाँकी पृष्ठ ५ मा

अटोको दादागिरी, भाडामा मनपरी

◆ विकास टिम
थाहानगर

पत्रकार : *हेल्लो*
अटो वाला : *हजुर*
पत्रकार: *कता हुनुहुन्छ ?*
अटो वाला : *म शिखरकोट भन्ने ठाउँमा हो हजुर ।*
पत्रकार : *शिखरकोटमा, फुर्सदमै हुनुहुन्छ कि के छ ?*
अटो वाला : *ए.SSS २४ सै घण्टा फुर्सदमै हो हजुर, तपाइहरूको सेवामा ।*
पत्रकार : *२४ सै घण्टा फुर्सदमा हो ?*
अटो वाला : *हजुर-हजुर कहाँ पुग्न जान पर्ने हो ?*
पत्रकार : *सुन्नु न म दामन तिर, के छ दामनबाट शिखरकोट आउने जानेको रेट ?*
अटो वाला : *त्यही हो नि ? दामनबाट यता आउने र यताबाट दामन जाने उस्तै उस्तै हो रेट ।*
पत्रकार : *फेरी तपाइहरू खाली आउनुपर्छ होला के छ रेट फरक पर्छ कि के ?*
अटो वाला : *अँ यताबाट खाली आउनुपर्ने हुन्छ । दामन कहाँ निर भन्नुस त ?*
पत्रकार : *दामन यहाँ भ्यूटावर निरै हो ।*
अटो वाला : *भ्यू टावरमै हो ? कति जना त्यहाँबाट आउने ?*
पत्रकार : *आउने त एक जना नै हो ।*
अटो वाला : *एक जना नै हो ? ५ सय दिनु न ।*

(शिखरकोटदेखि दामन सम्मको दुरी जम्मा ९ किलोमीटर रहेको छ।)

•••

यो कुराकानी हामीले फोन मार्फत गरेका हौं । (अडियो सुरक्षित छ) थाहा नगरपालिकाको शिखरकोटलाई केन्द्र बनाएर नगरमा एक दर्जन बढि अटो संचालनमा रहेका छन् । यि अटो व्यवशायीहरूको भाडा दर आ-आफ्नै छ । हामीले शिखरकोटबाट बज्रवाराहीसम्म अटोमा गएको एक सयदेखि पाँचसय रूपियाँसम्म लिएको पायौं । त्यो पनि उनै अटो चालकहरूले स्वीकारेका छन् ।

एकजना अटो चालकले भने-'हामी त पाँच सय नभई जाँदैनौं, एकसय रूपियाँमा लैजाने पनि छन् ।'

थाहानगरमा संचालनमा आएको अटोहरूको भाडादरमा एकरूपता नहुँदा स्थानीय यात्रुहरूलाई मर्का परेको छ । थानाबजारबाट शिखरकोट जानको लागि ठीक्क परेका एकजना यात्रुलाई हामीले सडकमै भेट्यौं । उनी अटो चालकसंग भाडाको विषयमा गलफती गरिरहेका थिए । थानाबजारबाट शिखरकोट पुगेको २० रूपियाँ भाडा मागेपछि ति यात्रु बार्गेनिङ गर्दै थिए । तर अटो चालक अरूले ४० रूपियाँसम्म लिने आफूले सस्तोमा लगिदिने भन्दै थिए । यात्रुले अटो चालकलाई मिटर राख्नुपर्ने भने भनेपछि ति चालकले जवाफ फर्काए-'ट्याक्सीमा त छैन, अटोमा ?' कुरो नमिलेपछि यात्रुले त्यो अटो छोडिदिए । थानाबजारबाट शिखरकोटको दुरी करिब २ किलोमीटर छ ।

हामीले यो समाचार तयार पार्दा अटोमै यात्रा गर्‍यौ, अटोलाई भाडा तिर्‍यौ महशुस गर्‍यौ, यो अटोको यात्रा अति नै महंगो रहेछ । पटक-पटक बार्गेनिङ गर्दा पनि चालकहरू भाडा घटाउन मान्दै मान्दैनन् । यतिसम्म कि पत्रकारले अटो किन्देको हो र ? भन्दै बजारमा भन्न समेत पछि परेनन् । अहिले थाहानगरमा यति संख्यामा अटो संचालनमा छ भन्ने कुरा न स्थानीय सरकारलाई थाहा छ न अटो व्यवशायीको आधिकारिक छाता संठगन नै नगरमा क्रियाशील छ । अहिले त अटो चलेको चल्यै, भाडा बढेको बढ्यै मात्र छ । परिणमतः यात्रुहरू ठगिएको ठगियै छन् ।

हामीलाई एक अटो व्यवशायीले बज्रवाराहीबाट शिखरकोटसम्म तीनजना आएको भाडा पाँचसय रूपियाँ मागे । शिखरकोटबाट पालुङ खाल्डे बजारसम्म पुग्नको लागि ३ सय रूपियाँ नभई चल्दै नचल्ने ढिपी गरे । उनले दामन गएको पाँचसय रूपियाँ लाग्ने बताए । हामीले महंगो भयो भनेर निकै बार्गेनिङ गर्‍यौं ती अटो चालकले भने-'महंगो हैन एकदमै मिलाएर भनेको, त्यहाँ भन्दा सकिदै सकिदैन हजुर ।' अटो व्यवशाय अहिले व्यवशायिक दृष्टिकोणले असाध्यै चालु व्यवशाय भएको छ । एक अटो चालकलाई फोन गर्दा निकै प्याक भएको बताए । कतिपयले फोन नै काटे । एक चालकले भने-'म

बाँकी पृष्ठ ६ मा

हामी भाडादरमा एकरुपता ल्याउँछौं

नगर प्रमुख लवशेर विष्ट

अटोको भाडादरको विषयमा पहिले पनि कुरा आएको थियो । हामी यो विषयमा चिन्तित छौं । जतिबेला अटोको सवाल उठेको थियो त्यस समयमा अटोको संख्या पनि कमी थियो । अहिले संख्या बढेको छ, हामीले ख्याल गरिरहेका छौं ।

हामी अब अटो व्यवशायीसंग छलफल गर्छौं । उनीहरूको पनि कुरा बुझ्छौं । अब उनीहरूलाई नगरपालिकामा दर्ता गराएर एउटै रूटमा उही-उही हुनेगरी भाडादर कायम गर्नको लागि हामी पहल गर्छौं । अबको हप्ता दश दिन भित्रमा यो समस्या समाधानको लागि स्थानीय सरकारको हैसियतले छलफलकै माध्यमबाट निष्कर्षमा पुग्छौं ।

हामीले थाहानगरमा संचालनमा रहेका केही अटो व्यवशायीलाई नगरपालिकामा दर्ता गर्ने विषयमा अनौपचारिक रूपमा सूचित गरेका छौं । अब औपचारिक रूपमै समस्या समाधान हुनेगरी हामी काम गर्छौं ।

JolQmut 36gf btf{;DaGwL
h?/L ;"rgf Û

जन्म दर्ता बालबालिकाको नैसर्गिक अधिकार हो । जन्मेको ३५ दिन भित्रै आफ्नो स्थानीय तहमा गई दर्ता गरौं । जन्म र मृत्यु दर्ताको सूचना परिवारको मुख्य व्यक्तिले र निजको अनुपस्थितिमा परिवारको उमेर पुगेको व्यक्तिले सूचना दिन सक्छन् । जन्म, मृत्यु, बसाई सराई, विवाह एवं सम्बन्ध विच्छेदका घटना दर्ता गर्नु नागरिकको कर्तव्य हो । बसाई सराई गर्दा व्यक्ति आफू मात्र बसाई सरी गए व्यक्तिले र परिवार नै बसाई सरी गए परिवारको मुख्य व्यक्तिले दर्ता गर्नु पर्छ ।

yfxf gu/kflnsf
gu/ sfo{kflnsfsf] sfof{no
OGb|o0fL rf}, dsjfgk'/

नेपाल सरकारको सूचना Û

हाम्रो हरेक कदमहरु राष्ट्रिय स्वार्थबाट प्रेरित हुने संस्कृतिको विकास गरौं ।

नेपाल सरकार
;"rgf tyf ;~rf/ dGqfno
सूचना विभाग

सम्पादकीय

स्थानीय सरकार: आफ्नो अधिकार प्रयोग गर

३१ वैशाखामा सम्पन्न स्थानीय तह निर्वाचनबाट चुनिएका व्यक्तिहरु नै अहिले स्थानीय सरकारको विभिन्न क्षेत्रमा क्रियाशील छन् । स्थानीय सरकार भनेको अहिलेको गाउँपालिका र नगरपालिकाहरु नै हुन् । तिनको मूल अंङ्ग भनेको गाउँ वा नगर कार्यपालिका नै हो । कुनै बेला स्थानीय निकाय अहिले स्थानीय तह भएको छ । निर्वाचित जनप्रतिनीधिहरु पहिले केन्द्रमा जस्तै अहिले स्थानीय क्षेत्रमा सरकारको विभिन्न अंग, विषयसंग सम्बन्धीत भएर नागरिकको सेवामा क्रियाशिल छन्, प्रतिवद्ध भएर काम गरिरहेका छन् । अहिले स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५ को सट्टामा स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ समेत केन्द्रीय सरकारले जारी गरिसकेको छ । नेपालको संविधान २०७२ ले स्थानीय सरकारलाई दिएको काम, कर्तव्य र अधिकारका कुरालाई यो ऐनमा स्पष्ट पारिएको छ । अहिले यहि ऐनलाई आधार मानेर स्थानीय सरकारले काम गर्ने हो।

हुनत, स्थानीय तहले यति धेरै समस्या भोल्नू परेको छ । सबैभन्दा ठूलो समस्या कर्मचारी व्यवस्थापन पनि हो । कतिपय स्थानीय तहमा कर्मचारी भरिभराउ हुन नसक्दा सेवा प्रवाहमा गुणस्तर प्रदान गर्न सकिएको छैन । कतिपय स्थानीय तहमा भवन अभाव, सरकारी सेवामा दोहोरोपना तथा कानुन निर्माणमा अन्योल आदिले यतिखेर स्थानीय तहले राम्ररी काम गर्न सकिरहेको छैन । यद्यपी संविधान अनुसार पनि स्थानीय तहलाई सुरुमा बाटो देखाइदिने र आवश्यक पर्ने नमुना कानुन निर्माण गरेर उनीहरूलाई सक्षम बनाउने र अभिमुखीकरण गर्ने जिम्मेवारी केन्द्र सरकारको हो । यो केही हदसम्म भएकै छ । यो अवस्थामा स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि पनि चनाखो र रचनात्मक हुन जरुरी छ । उनीहरूले हामी नै सरकार हौं र सरकार भएकाले जनतालाई प्रभावकारी सेवा दिन सक्नुपर्छ भन्ने मानसिकता राखी सोही अनुसार अघि बढ्नुपर्छ । केन्द्र सरकारले पनि सेवा प्रवाहको महत्वपूर्ण आधार मानिएको स्थानीय तहलाई कामकाजी बनाउँदै जनतालाई प्रभावकारी सेवा दिने गरी आफ्ना नवीन योजना र कार्यक्रम सशक्त रूपमा लागू गर्न सक्नुपर्छ ।

सवाल अहिले थाहानगर क्षेत्रमा नगरको विना अनुमति गुडिरहेको अटो रिक्साको हो। यहाँ संचालनमा रहेका एकदर्जन बढि अटो रिक्सा नगरपालिकामा दर्ता भएका छैनन् । स्थानीय सरकार संचालन ऐनको परिच्छेद ३ मा नगरपालिकाले संघ तथा प्रदेश सरकारसंग सहकार्य गरी स्थानीय सार्वजनिक यातायातको रुट निर्धारण, अनुमति नवीकरण, खारेजी, सेवाको गुणस्तर भाडादर निर्धारण र नियमन गर्ने अधिकार पनि छ । यसलाई कार्यान्वयनमा ल्याउनको लागि थाहा नगरपालिका चुकेको छ । स्थानीय सरकारले यसतर्फ ध्यान नदिएको होकि भन्ने भान बढ्न थालेको छ । सर्वसाधारण नागरिकलाई थाहा नहुन सक्छ नगरमा संचालनमा रहेका अटोहरुको रुट निर्धारण, अनुमति नवीकरण, खारेजी, सेवाको गुणस्तर भाडादर निर्धारण र नियमन गर्न नगरले समन्वयकारी भूमिका हुन्छ भनेर तर, प्रतिनीधिले यसलाई कडाइकासाथ अघि बढाई नगरबासीलाई सहजता तुल्याउनु आवश्यक छ । त्यसोत: स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को परिच्छेद ३ मा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारमा सवारी साधन करको निर्धारण तथा तथा संकलन प्रदेश सरकारले गर्ने भनिएको भए पनि गाउँपालिका वा नगरपालिकाले टाँगा, रिक्सा, अटो, इ-रिक्साको कर निर्धारण गर्न सक्ने व्यवस्था स्पष्ट रुपले खुलाइएको छ । यस्तो कर नगरपालिका वा गाउँपालिकाले संकलन गरेर आफ्नो कोषामा जम्मा गर्न सक्ने व्यवस्था समेत भएकोले यसतर्फ थाहा नगरपालिका नगर कार्यपालिकाले आफ्नो अधिकारलाई प्रयोग गर्दै कार्यान्वयनमा ल्याउनुपर्ने देखिन्छ ।

yfxf gu/kflnsfsf] zv/sf] sfp06/af6 lbjf a; ;]jf

विहान	६:१५	बजे काठमाण्डौ (हाइस)
विहान	६:१५	बजे हेटौंडा (फोर्स)
विहान	७:१५	बजे काठमाण्डौ (बस)
विहान	८:००	बजे हेटौडा (बस)
विहान	८:१५	बजे सिमभन्ज्याङ हुँदै काडमाण्डौ (फोर्स)
विहान	९: ००	बजे काठमाण्डौ (मिनीबस)
विहान	९:००	बजे हेटौंडा जम्बो हाइस
विहान	९:४५	बजे काठमाण्डौ फोर्स
विहान	१०:१५	बजे मार्खु, पालुङ हुँदै हेटौंडा (मिनीबर्स)
विहान	१०:१५	बजे काठमाण्डौ(फोर्स)
विहान	१०:३०	बजे हेटौंडा (फोर्स)
विहान	११:१५	बजे काठमाण्डौ (मिनिबस)
विहान	१२:३०	बजे हेटौंडा (बर्स)
मध्यान्ह	१२:३०	बजे काठमाण्डौ (बस)
मध्यान्ह	१:३०	बजे हेटौंडा (मिनीबस)
दिउँसो	१:३०	बजे पालुङ गोगने पकने (मिनीबस)
दिउँसो	१:३०	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो	२:३०	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो	३:००	बजे पालुङबाट मार्खु (बस)
दिउँसो	३:३०	बजे पालुङबाट काठमाण्डौं (बस)

थप जानकारीको लागि नारायणी यातायात दिवा बस सेवा तथा टिकट काउण्टर दामन शिखरकोट इन्चार्ज अरुण लामा ९८५५०७२३२२ र नरेन्द्र अधिकारी ९८५५०७०५६१

dxTjk'0f{ 6]lnkmf]g gDa/x?

पालुङ एम्बुलेन्स (चालक)	९८१४२०७४०१
आग्रा एम्बुलेन्स (चालक)	९८६०२२३७५५
जनकल्याण उच्च मा.वि.	०५७-६२०३६४
थाहा नगरपालिका कार्यालय	०५७-४०००५६
मत्स्यनारायण मा.वि.	०५७-६२०५१२
ईप्रका पालुङ (प्रमुख)	९८५५०६९४९९
प्रहरी चौकी फाखेल	०५७-६९२५१८
जिल्ला प्रशासन मकवानपुर	०५७-५२०३८८
विद्युत प्राधिकरण पालुङ	०५७-४०००२९

नेपालका कुन-कुन निकायमा कसरी हुन्छ भ्रष्टाचार?

नेपालमा भ्रष्टाचार र आर्थिक अनियमितता नहुने कुनै स्थान बाँकी छैनन् भन्दा पनि हुन्छ । अहिलेसम्म घुसखोरीलाई मात्र भ्रष्टाचार मान्ने र त्यही अनुसार केही हजार वा लाख घुस खाँदाखाँदै समातिने समाचारहरूमात्र भ्रष्टाचार रुपमा देखिने देखाइने गरिए पनि राज्यकोषबाट हर्नियाँ अप्रेशनका नाम ७० लाख रूपैयाँ रूपैयाँ निकासा लिने हुन वा कागजपत्र मिलाएर राज्यकोषबाट बढी क्षतिपूर्ति असुल्नेहरु हुन्, सबै नै भ्रष्टाचार का अंग हुन् । केही समयअघि राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रले नेपालभित्र हुने केही भ्रष्टाचारका प्रकृतिहरूको तहगत, मन्त्रालयगत विश्लेषण गरेको थियो । कार्यालय वा निकायगत रूपमा भ्रष्टाचारका प्रकृतिहरु फरक-फरक छन् । बढी आर्थिक लाभ र सुविधा उपलब्ध हुने निकायहरूमा मन्त्री, सांसद र प्रभावशाली नेता तथा उच्च प्रशासक कर्मचारीका नाता, आफन्तलाई भर्ना गर्ने वा तिनलाई खुसी पार्नेहरूलाई पदस्थापन गर्ने, आर्थिक लाभका कार्यालयहरूमा सेवाग्राहीलाई गलुन्जेल हैरानीमा दिने, ढिलाइ गर्ने, झन्झट दिने र त्यसबापत आर्थिक लाभ लिने, कम्प्युटर सूचनासमेत लुकाउने, एकल निर्णय गराएर एकलौटी फाइदा लिने, विकास निर्माणका कामका गुणस्तरभन्दा बजेट सक्ने ध्येयले गुणस्तरहीन काम गर्ने, अदालतको अन्तरिम आदेश (स्टेअर्डर) को दुरूपयोग गरी आर्थिक अपचलन गर्नेजस्ता दर्जनौं प्रकृतिका भ्रष्टाचार मौलाउँदै गएको छ । विकास-निर्माण वास्तविक लागतभन्दा अत्यधिक बढीको लगत इस्मिट बनाउने, ठेकेदारहरूबीच सीमित प्रतिष्पर्धा हुने स्थिति सिर्जना गर्ने, बिडिङबाट बचेको रकम राजस्वमा फिर्ता नपठाइ अमनातमा खर्च गर्ने, निर्माणमा प्रयोग हुने सामानहरु मौज्दातबाट प्रयोग गरेर नयाँ सामान खरिद गरेको देखाइ भ्रष्टाचार गर्ने गरेको उल्लेख छ ।

यस्तै, योजना सम्पन्न भइ बढी हुन आएका सामानहरूलाई आम्दानी नबाँधी व्यक्तिगत लाभमा प्रयोग गर्ने, बेचबिखन गरेर लाभ लिने, आयोजनामा प्रयोग भएको देखाइ त्यहाँको निर्माण सामग्री अन्यत्रै प्रयोग गर्ने, योजनास्थलमै उपलब्ध हुने ढुंगा, बालुवा, काठ योजनास्थलबाट कम दूरीमा प्राप्त हुने अवस्थामा पनि टाढाबाट ढुवानी गरी ल्याउने कागजात बनाउने वा टाढाबाट ल्याएको कागजात देखाएर भ्रष्टाचार हुने गरेको छ । प्राविधिक परीक्षण नै नगरी कमसल निर्माण गर्ने, पटक-पटक आयोजनाहरूको म्याद बढाइ लागत बढाएर, मिलमतोमा निर्माण सामग्रीको बजार भाउ बढाएर कमिसन खाने, तोकिएको गुणस्तरभन्दा न्यून परिणाम र कमसल गुणस्तरको निर्माण गर्ने अनि मिलेमतोमा यस्तो निर्माणको बिल पास गर्ने प्रवृत्ति छ ।

यसैगरी, निर्माणको सिलसिलामा गर्नुपर्ने सरल कार्यलाई कठिन कार्यमा वर्गीकरणमा राखी लागत बढाएर, टेन्डरको प्रक्रियाबाट हुनुपर्ने काम खण्ड-खण्ड पारेर वार्ता वा कोटेसनबाट गर्ने, हुँदै नभएको कामलाई भएको भनी काल्पनिक श्रेस्ता तयार पारेर मिलेमतोमा निकासा लिने, कृत्रिम ठेकेदार खडा गरेर कार्यालयका कर्मचारीहरूले नै योजना सम्पन्न गराएर भुक्तानी लिने प्रवृत्ति देखिएको छ ।

पछिल्लो समयमा उपभोक्ता समितिबाट काम गर्न कागजात बनाइ निर्माण व्यवसायीबाट गुणस्तरहीन काम गराउने, गुणस्तरिय भौतिक संरचना निर्माणमा अनुभव कम भएका उपभोक्ता समितिबाट काम गर्न लगाइ गुणस्तरहीन काम गराइ कमिसन खाने प्रवृत्ति हाबी भएको छ ।

त्यस्तै, निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने साधनको व्यवस्था ठेकेदारले गर्नुपर्ने सम्झौता विपरीत सरकारी साधनहरु प्रयोग गरेर त्यसको बिलभौचर मिलाएर खाने, कृत्रिम मस्टरोल खडा गरी खर्च भएको देखाएर मिलेमतोमा अनियमितता गर्ने प्रवृत्तिलाई सतर्कता केन्द्रले पत्ता लगाएको छ ।

uh]b|a9fyf]sL

lj z]f vhf;f

> नगरपालिकाहरूमा नक्सापास गर्दा अनावश्यक झन्झट दिएर, मापदण्डविपरीत नक्सा पास गरिदिएर, विभिन्न विवादहरूमा गलत सर्जमिनलाई प्रमाणित गरिदिएर, सार्वजनिक जग्गा व्यक्तिको नाममा दर्ता गर्न सघाएर, विभिन्न ठेक्कापट्टामा नगरपालिकालाई हानिनोक्सानी पुऱ्याइ व्यक्तिगत लाभ लिएर, विकास निर्माणका काममा अनियमितता गरेर भ्रष्टाचार हुने गरेको अध्ययनमा उल्लेख छ । यस्तै, गैर नेपालीलाई नागरिता सिफारिस गरेर (गाविसले समेत), कानुनविपरीत तलब, भत्ता र अन्य सुविधा लिएर, नगरपालिकाको कोषबाट ठूलो रकम पेश्की लिइ निजी व्यापार गर्ने भ्रष्टाचार गर्ने गरिएको छ ।

● ● ● ● ● ●

सार्वजनिक खरिद:

सार्वजनिक खरिदमा भ्रष्टाचार उस्तै छ । कार्यालय प्रमुखसमेतका सम्बन्धित कर्मचारीको मिलेमतोमा बजारबाट मालसामान खरिद गर्दा एकै आपूर्तिकर्ताबाट प्रक्रिया पुऱ्याउन कोटेशनजति आफैले संकलन गर्ने र अप्रत्यासति मूल्य राखी पेश गर्ने अनि कागजी प्रक्रिया पुऱ्याई तिनै कोटेशनका आधार स्वीकृति गरेजस्तो गरी अनियमितता गर्ने प्रवृत्ति देखिएको छ । बढी मूल्य पर्ने अथवा बढी परिणाम वा संख्यामा बजारबाट किन्नुपर्ने सामान मूल्यको १० देखि १५ प्रतिशतसम्म खरिदकर्तालाई कमिसन दिने प्रचलन कयमै राखिएको सतर्कता केन्दले उल्लेख गरेको छ । यस्तो कमिसनको रकम व्यापारीले आफूले पाउनुपर्ने रकमबाट नदिइ मालसामानकै मूल्यमा राखेर बिल पेश गर्ने र सम्बिन्धित कार्यालयले त्यसको भुक्तानीसमेत गर्ने गरेका छन् ।

अधिकांस कार्यालयहरूले मालसामान खरिद गर्दा नियमको कागजी प्रक्रिया मिलाइ बढी मूल्यको बिलभर्पाइ खडा गरी भुक्तानी दिने र व्यक्तिगत लाभ उठाउने, कमिसनको लागि आवश्यकताभन्दा बढी सामान खरिद गर्ने, तोकिएको प्राविधिक गुणस्तरको भन्दा कमसल सामान किनेर भ्रष्टाचार हुने गरेको सतर्कता केन्द्रको अनुसन्धानबाट देखिएको छ ।

अर्थमन्त्रालयसँग सम्बन्धित निकाय

सतर्कता केन्द्रका अनुसार भन्सार कार्यालयहरूमा आयात निर्यात भएका वस्तुहरूको वास्तविक परिणाम गुणस्तर र मूल्यको सट्टा न्यून परिणाम, गुणस्तर र मूल्य निर्धारण गरी त्यसको आधार राजस्व संकलन गर्ने प्रवृत्ति छ ।

यस्तै, एकै प्रज्ञापनपत्रका आधारमा एकै प्रकारका मालसामानहरु पटकपटक पैठारी गर्न दिइ बढी परिणाममा आयात गर्न दिने, प्रज्ञानपत्रको मूलप्रति र प्रतिलिपिमा फरक पर्ने गरी राजस्व संकलनको न्यून रकम उल्लेख गर्ने, खुला सीमानाबाट मिलेमतोमा चोरी पैठारी गर्न दिने, विदेशी मुद्रा र सुनको अवैध निकासी पैठारीमा संलग्न व्यक्तिहरूसँग मिलेमतो गर्ने प्रवृत्ति छ ।

यसैगरी अभियुक्तलाई छाडेर बेवारिसी अवस्थामा सामान फेला परेको देखाउने, कृत्रिम सुराकी खडा गरेर स्वयंले सुराकी कमिसन लिने गरेको सतर्कता केन्द्रका अध्ययनमा उल्लेख गरिएको छ । यस्तो कृत्रिम सुराकी खडा गर्नेहरूमा भन्सार प्रशासनदेखि राजस्व गस्ति (सशस्त्र प्रहरी), राजस्व अनुसन्धान विभाग र नेपाल प्रहरीका अधिकारीहरूसमेतको मिलेमतो र संलग्नता हुने गरेको छ । कतिपयले आफ्नै नाम सुराकीमा राख्छन् भने कतिपयले श्रीमती र आफन्तका नामसमेत सुराकीमा राखेर सुराकी कमिसन लिने गरेका छन् ।

यसरी नै आयात निर्यात हुने मालसामानको कम्प्युटर वा यान्त्रिक परीक्षण गर्ने व्यवस्था नभएको अवस्थामा त्यसको अभाव देखाएर र व्यवस्था भएको ठाउँमा पनि मेसिन बिग्रेको देखाएर विशेष प्रकारका वस्तुहरु आयात-निर्यात गर्न दिइने गरिएको खुलासा यो प्रतिवेदनले गरेको छ । एयरपोर्ट भन्सारमा बेलाबेलामा एक्सरे मेसिन बिग्रनुका पछाडि यस्तै कारण रहेको बुझ्न कुनै गाह्रो पर्दैन ।

यसका अलावा आयातीत वस्तुको मूल्यांकन धेरै कम गर्ने र उस्तै उस्तै देखिने सामानका हकमा कम मूल्यांकन हुने क्षेत्रमा पारेर राजस्व कम लिएर भ्रष्टाचार गर्ने प्रवृत्ति देखापरेको छ ।

राजस्व प्रशासनतर्फ

कर छुट पाउने वा कर घट्ने गरी बही खाता राख्न र विवरण तयार गर्न करदातालाई कर कार्यालयकै कर्मचारीले परामर्श दिएर वा सहयोग गर्ने प्रवृत्ति रहेको सतर्कता केन्द्रको अध्ययनमा छ । निजी फाइदाका लागि करदातालाई गैर

बाँकी पृष्ठ ३ मा

प्रेसकाउन्सिलबाट 'क' वर्गको मान्यता प्राप्त
विकास
www.bikaskhabar.com खबरपत्रिका, साप्ताहिक
२०७४ माघ ०८ गते सोमबार 22 Jan., 2018, Monday
जि.प्र.का.दर्ता नं. ५९/२०६५/०६६ म.जि.हु.दर्ता नं. २३/२०६६/०६७

बालीको स्वास्थ्य पत्ता लगाउन आयो 'ग्रीन सिकर' मेसिन

बालीनालीमा कस्ता प्रकारका रोग लाग्यो ? अत्याधिक सिंचाई भयो वा कम सिंचाई भयो ? कति सिंचाई आवश्यक छ ? माटोको अवस्था ? रसायनिक वा अर्गानिक मल पुग्यो वा पुगेन ? कुन वालीलाई कति परिमाणमा कुन मल कुन समयमा हाल्ने ? बालीनालीलाई कस्ता प्रकारका पोषण तत्वको कमी भयो ? जस्ता दर्जनौं समस्याको समाधान एउटै उपकरणले दिन सम्भव बनाएको छ, त्यो हो ग्रीन सिकर ।

हामीलाई कुनै पनि प्रकारको रोग लाग्दा सिधै अस्पताल, क्लिनिक वा डॉक्टर कहाँ जान्छौं । डॉक्टरले पहिलो चरणमा थर्मोमिटर र बिपी जाँच्ने मेसिन लगाएर ज्वरो आएको वा बिपी घटबढ भएको हामीलाई जानकारी दिन्छ । मानिसले त्यस्ता सबै प्रकारको उपकरणको प्रयोग गरेको छ, जसको सहयोगले स्वास्थ्यको बारेमा जानकारी प्राप्त गर्न सकियोस् । तर कृषिसम्बन्धी कुनै वालीनालीलाई कुनै रोग लाग्यो भने पीडित वालीनाली कहाँ जाने स्वास्थ्यको उपचार गराउनका लागि । बालीनालीको सबैभन्दा निकट सम्बन्ध किसानसँग हुन्छ । बालीनालीको लागि पहिलो चिकित्सक(डॉक्टर) नै हुन्छन् ।

तर बालीनालीको रोग पत्ता लगाउन र रोगबाट बालीनालीलाई मुक्त गराउन कस्ता प्रकारका औषधी दिन बिषयमा जानकारी दिने उपकरण त किसानसँग छैंन् । अब किसानले आफै सम्पूर्ण वालीनालीको रोग पत्ता लगाउन र रोगलाई हटाउन औषधी पनि दिन सक्षम भएका छन् । बिज्ञानको संसारमा पछिल्लो समयमा नौलो अविष्कार भएको छ ।

कृषिसहित विभिन्न क्षेत्रमा अत्याधुनिक उपकरणहरू निर्माण गर्दैआएको ट्रिम्बल भन्ने कम्पनीले ग्रीन सिकर भन्ने उपकरण तयार गरी अन्तराष्ट्रिय बजारमा ल्याएको हो । छिमेकी मुलुक भारतमा यो उपकरणको प्रवेश भइसकेपनि नेपालमा भने यो उपकरणको प्रवेश गर्न अझै केही समय लाग्नेछ ।

जसरी ज्वरो र बिपी जाँच्न उपकरण गरिन्छ । ठिक त्यस्तै बालीनालीमा कस्ता प्रकारका रोग लाग्यो ? अत्याधिक सिंचाई भयो वा कम सिंचाई भयो ? कति सिंचाई आवश्यक छ ? माटोको अवस्था ? रसायनिक वा अर्गानिक मल पुग्यो वा पुगेन ? कुन वालीलाई कति परिमाणमा कुन मल कुन समयमा हाल्ने ? बालीनालीलाई कस्ता प्रकारका पोषण तत्वको कमी भयो ? जस्ता दर्जनौं समस्याको समाधान एउटै उपकरणले दिन सम्भव बनाएको छ, त्यो हो ग्रीन सिकर ।

ग्रीन सिकरको सहयोगमा अब किसानले आफै बालीनालीको सम्पूर्ण रोग र समस्याको बारेमा जानकारी प्राप्त गरी उपचार गर्न सक्छन् । किसानले समयमै यो उपकरणको सहयोगमा बालीनालीमा लाग्ने वा लाग्न सक्ने रोगव्याधीको बारेमा जानकारी प्राप्त गरी सुरूआतमै उपचार गर्न सक्नेछ । बालीनालीमा भएका समस्याको बारेमा अबिलम्ब यो उपकरणले आफ्नो स्क्रिनमा जानकारी गराउन सक्छ ।

; /n kbfu

यो उपकरणको प्रयोग गर्न पनि सजिलै छ । ग्रीन सिकरलाई कृषि उपज लगाइएको खेतमा बोटबिरूवा र पातमा स्पर्श गराउना साथ आवश्यक समस्या स्क्रिनमा जानकारी गराउँछ । यसमा शेंसर लागेको हुन्छ, जसले बोटविरूवाको सम्पर्कमा आउने वित्तिकै उपकरणबाट रातो रंगको प्रकाश बाहिर निस्किन्छ । यो प्रकाश बोटविरूवामा छुँदै नष्ट हुन्छ, रातो प्रकाश समाप्तसँगै ग्रीन सिकरले आफ्नो

स्क्रिनमार्फत् उपकरणमा बोटविरूवामा भेटिने समस्या तत्कालै किसानलाई गराउँछ । यो उपकरणको मूल्य चार सय २५ अमेरिकी डलर (४३ हजार नेपाली रूपैयाँ) पर्छ ।

नेपालका कुन-कुन निकायमा... .... . .

कानुनी सहुलियत प्रदान गर्ने, काल्पनिक व्यक्ति वा फार्मको नामबाट हुने कारोबारलाई खुलेआम छुट दिने, मूल्य अभिवृद्धि कर (भ्याट) परिपालनामा मिलेमतो गरी नक्कली बिलभौचरलाई मान्यता दिने, करको दायराभित्र पर्ने व्यवसायीलाई समेत जानीजानी छुट दिने, भ्याटको थ्रेसहोल्डभन्दा कमको कारोबार भएको नक्कली श्रेस्ताका प्रमाणीकरण गरी कम राजस्व बुझ्ने प्रवृत्ति राजस्व प्रशासनमा हाबी भएको छ ।

सामानको मूल्यभन्दा बढीको एलसी खोलेर विदेशी मुद्रा अपचलन गर्ने वा वास्तविक मूल्यभन्दा कमको एलसी खोलेर हुन्डीमार्फत भुक्तानी गराइ राजस्व छल्ने, बढी परिणाममा उत्पादन गरिएकोमा कम उत्पादन भएको देखाउने, उत्पादन गरी गोदामबाट बजारमा प्रवाहित गर्ने वस्तुमा बढी परिणामलाई कम देखाइ राजस्व छल्ने प्रवृत्ति छ । विशेषगरीः मदिरामा उत्पादित परिणामभन्दा कम देखाइ कम अन्तःशुल्क तिर्ने, नक्कली अन्तःशुल्क स्टिकर वा सक्कली नै भए पनि एकै श्रृत्त्लाका बढी छपाइ त्यसमा मिलेमतो गर्ने प्रवृत्ति छ ।

मालपोत, नापी र भूमिसुधार

जग्गा खरिद बिक्रीमा जग्गाका मूल्य घटाइ कम राजस्व लिइ व्यक्तिगत लाभ लिने, छुट जग्गा दर्ता गर्ने क्रममा अमिनदेखि शाखा प्रमुखसम्मले मिलेमतो गरी आर्थिक लाभ लिने, जग्गा नामसारी, दाखिला खारेज गर्दा, मोठ भिडाउँदा अनावश्यक झमेला देखाइ सम्बन्धित व्यक्तिलाई बाध्य पारेर आर्थिक लाभ लिने प्रवृत्ति मालपोत, नापी र भूमिसुधारमा देखिन्छ ।

सर्तकता केन्द्रका अनुसार कृत्रिम धनीपुर्जाको आधारमा एउटाको जग्गा अर्काको नाममा पास गरिदिएर, साविक कित्ताबाट हालको कित्ता कायम गर्दा क्षेत्रफल घटी बढी पर्न गएमा जग्गाधनीबाट अतिरिक्त रकम लिने, श्रेस्तामा जग्गाधनी वा मोहीको नाम, थरमा सामान्य फरक परेमा पनि झमेला खडा गरेर, जग्गाधनी र मोहीबीच उत्पन्न विवादको नाजायज फाइदा उठाइ घुस माग्ने प्रवृत्ति छ । सरकारी वा सार्वजनिक जग्गा व्यक्ति विशेषको नाममा दर्ता गरिदिने, जग्गादलालहरूसँग मिलेर सरकारी वा सार्वजनिक जग्गा तिनको जग्गाको साँधसीमानाभित्र पारिदिने, जग्गाको चारकिल्ला फरक पारी विवाद उत्पन्न गराइ दिने, फिल्डबुक सच्याएर मालपोत, नापी र भूमिसुधारमा भ्रष्टाचार गर्ने गरिएको पाइएको छ ।

यस्तै, सरजमिन गर्दाको अवस्था र नक्सा वितरण गर्दा सम्बन्धित व्यक्तिबाट आर्थिक लाभ लिने, ऐननियमले सहजै हुने काममा पनि झमेला खडा गर्ने, नक्कली लालपुर्जा, नक्का, ट्रेस आदि तयार पारी जग्गा कारोबारीहरूसँग घुस लिने प्रवृत्ति यी कार्यालयहरूमा पाइन्छ ।

सुरक्षा प्रशासन

विकास निर्माण वा आर्थिक कारोबारमा हुने आर्थिक अपचलनमात्र होइनस सुरक्षा क्षेत्रमा समेत कर्मचारीहरूको सरूवा बढुवामा आर्थिक लेनदेन गर्ने, कमसल पोशाक र उपकरण खरिद गरी आर्थिक अनियमितता गर्ने, खाद्यान्न आपूर्तिमा मिलेमतो गरी गुणस्तरहीन र कमसल खाद्यान्न आपूर्ति गरी अनियमितता गर्ने प्रवृत्ति त यसअघि नै सार्वजनिक भइसकेको हो ।

यसबाहेक पनि अवैध अपराधिक एवं तस्करी क्रियाकलापमा संलग्न व्यक्तिहरूलाई संरक्षण दिने, गैरकानुनी कार्य गर्नेहरूबाट महिनाबारी असुल्ने, भाडामा चल्ने सवारीसाधन, होटल, रेष्टुँराबाट महिनाबारी, हप्तावारी रूपमा आर्थिक लाभ उठाउने गरिएको सतर्कता केन्द्रको अध्ययन प्रतिवेदनमा उल्लेख छ । प्रतिवेदनकै आधार मान्ने हो भने मुद्दाको अनुसन्धान गर्दा अभियुक्तलाई दोषमुक्त हुने गरी प्रमाण संकलन गर्ने वा अपराध प्रमाणित नहुने व्यक्तिका विरूद्ध कृत्रिम प्रमाण तयार पार्ने, साक्षी, सरजमिन गर्दा एक पक्षीय झुकाव राख्ने, पक्राउ नपर्ने व्यक्तिलाई पक्राउ गरी तर्साएर, धक्काएर, शान्ति सुरक्षाका नाममा जबरजस्ती कागज गराएर आर्थिक अनियमितता वा भ्रष्टाचार गर्ने गरेको सतर्कता केन्द्रले उल्लेख गरेको छ ।

प्रहरीले मात्र होइन, जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरु, जो अख्तियार दुरूपयोग अनुसन्धान आयोग र राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रकै एक अनुसन्धान अंग मानिन्छन्, तिनमा समेत भ्रष्टाचार हुने गरेको सतर्कता केन्द्रले उल्लेख गरेको छ । नागरिकता वितरणका क्रममा अनागरिकलाई नागरिता दिने, नागरिता पाउनु पर्नेलाई पनि विभिन्न झन्झट दिने, नाता प्रमाणित गर्दा दुःख दिएर घुस माग्ने गरिएको अध्ययनका क्रममा भेटिएको छ ।

यस्तै ठाडो उजुरीको सिलसिलामा पीडित पक्ष वा अभियुक्त कुनै एक पक्षसँग मिलेमतो गरी कारबाही गरिदिने, परेका उजुरीहरूमा गलत निर्णय गरेरसमेत भ्रष्टाचार हुने गरेको छ ।

यसैगरी, राजस्व तथा विकास निर्माणसँग सम्बद्ध कार्यालयलाई अख्तियार दुरूपयोग अनुसन्धान आयोगको अधिकार प्राप्त अधिकारीको हैसियत देखाइ अनावश्यक दुःख दिएर आर्थिक लाभ लिने गरेको प्रतिवेदनले खुलासा गरेको छ ।

यस्तै, निर्यात गर्न निषेध गरिएका वस्तुहरूको चोरीनिकासी गर्न दिने वा निर्यात गर्न पाउने परिणामभन्दा बढी निकासी गर्न दिएरसमेत आर्थिक लाभ लिने गरिएको छ ।

स्थानीय तह (जिविस/गाउँपालिका/नगरपालिका)

हाल जिल्ला समन्वय समितिमा परिणत भएका तत्कालीन जिल्ला विकास विकास समितिहरूले मिलेमतोमा ठेक्कापट्टा गराउने, निजी स्वार्थका आधारमा ठेक्कापट्टा गराउने, विकास निर्माणका कार्यमा अनियमितता गर्ने, कानुनविपरीत पारिश्रमिक, भत्ता र अन्य सुविधा लिने, सामाजिक सुरक्षाको रकम मिलेमतोमा अनियमतिता गर्ने, विकास कोषको रकमबाट विदेश भ्रमण गर्ने, जथाभावी आर्थिक सहयोग बाँड्ने सतर्कता केन्द्रको अध्ययनले देखाएको छ ।

यसैगरी, जिविस र तत्कालीन गाविसका कर्मचारी बीच संयुक्त खाता सञ्चालनका क्रममा कमिसन खाने प्रवृत्ति रहेको पनि प्रतिवेदनमा उल्लेख छ ।

नगरपालिकाहरूमा नक्सापास गर्दा अनावश्यक झन्झट दिएर, मापदण्डविपरीत नक्सा पास गरिदिएर, विभिन्न विवादहरूमा गलत सर्जमिनलाई प्रमाणित गरिदिएर, सार्वजनिक जग्गा व्यक्तिको नाममा दर्ता गर्न सघाएर, विभिन्न ठेक्कापट्टामा नगरपालिकालाई हानिनोक्सानी पुऱ्याइ व्यक्तिगत लाभ लिएर, विकास निर्माणका काममा अनियमितता गरेर भ्रष्टाचार हुने गरेको अध्ययनमा उल्लेख छ ।

यस्तै, गैर नेपालीलाई नागरिता सिफारिस गरेर (गाविसले समेत), कानुनविपरीत तलब, भत्ता र अन्य सुविधा लिएर, नगरपालिकाको कोषबाट ठूलो रकम पेश्की लिइ निजी व्यापार गर्ने भ्रष्टाचार गर्ने

कृत्रिम धनीपुर्जाको आधारमा एउटाको जग्गा अर्काको नाममा पास गरिदिएर, साविक कित्ताबाट हालको कित्ता कायम गर्दा क्षेत्रफल घटी बढी पर्न गएमा जग्गाधनीबाट अतिरिक्त रकम लिने, श्रेस्तामा जग्गाधनी वा मोहीको नाम, थरमा सामान्य फरक परेमा पनि झमेला खडा गरेर, जग्गाधनी र मोहीबीच उत्पन्न विवादको नाजायज फाइदा उठाइ घुस माग्ने प्रवृत्ति छ । सरकारी वा सार्वजनिक जग्गा व्यक्ति विशेषको नाममा दर्ता गरिदिने, जग्गादलालहरूसंग मिलेर सरकारी वा सार्वजनिक जग्गा तिनको जग्गाको साँधसीमानाभित्र पारिदिने, जग्गाको चार किल्ला फरक पारी विवाद उत्पन्न गराइ दिने, फिल्डबुक सच्याएर मालपोत, नापी र भूमिसुधारमा भ्रष्टाचार गर्ने गरिएको पाइएको छ ।

गरिएको छ । यसबाहेक, नगरपालिकाको स्वामित्वमा रहेको सार्वजनिक स्थल, पार्क, देवालय, सटर कबल आदि मिलेमतोमा ठेक्का दिने, त्यसबाट प्राप्त राजस्व न्यून देखाइ व्यक्तिगत हिनामिना गर्ने प्रवृत्ति पनि नगरपालिका भ्रष्टाचारको स्रोत बनेको छ ।

गाविसरहाल गाउँपालिकाहरूले जिविस र नगरपालिकामै हाबी भएजस्तो अन्य भ्रष्टाचार बाहेक उपभोक्ता समितिका नाममा हुने ठेक्कापट्टामा कमिसन खाने, ठेकेदारबाट काम गराइ अतिरिक्त लाभ लिएर भ्रष्टाचार गर्ने प्रवृत्ति देखापरेको छ । स्थानीय तहमा सामाजिक सुरक्षा भत्ताको दुरूपयोग सबैभन्दा गम्भीर आर्थिक भ्रष्टाचारका रूपमा देखापर्दै गएको छ ।

यातायात विभागरयातायात कार्यालय

गाडी रजिष्ट्रेसन गर्दा अनुचित लाभ लिने, नक्कली प्रज्ञापनपत्रको आधारमा सवारीसाधान दर्ता गरेर यी निकायहरूमा मुख्यतयाः भ्रष्टाचार हुने गरेको छ । यसबाहेक, सवारी साधनको प्राविधिक परीक्षण गर्दा नमिल्ने साधनलाई पनि पास गरिदिने, सवारी इजाजतपत्र दिने क्रममा योग्यता नपुगेकालाई दिएर वा योग्यता पुगेकालार्य पनि झन्झट दिएर, सडक इजाजत (रूट इजाजत) दिने क्रममा मिलेमतो गरी सीमित व्यक्ति वा समूहलाई मात्र दिएर भ्रष्टाचार हुने गरेको छ । यस्तै, प्रदूषण मापदण्डविपरीत पास दिएर पनि भ्रष्टाचार हुने गरेको छ ।

(यो सामग्री राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्रले आफूसमक्ष विगत दस वर्षमा परेका उजुरी र तिनका आधारमा गरिएको अनुसन्धानका आधारमा तयार पारेको विवरण पुस्तिकाका आधारमा तयार पारिएको हो । भविष्यमा अन्य थप विवरणहरुका आधारमा अन्य निकायसँग सम्बन्धित भ्रष्टाचारका सूची पनि समावेश गरिनेछ)

–nepalinomy.com बाट साभार

हेटौंडा ३ नम्बर प्रदेशको अस्थायी राजधानी तोकियो

◆ विकास संवाददाता

लामो अलमलपछि सरकारले अन्ततः सातवटै प्रदेशको अस्थायी मुकाम तोकेको छ । बुधबार दिउँसो बसेको मन्त्रिपरिषद बैठकले प्रदेशहरूको अस्थायी मुकाम तोकेको कानुनमन्त्री यज्ञबहादुर थापाले जानकारी दिए ।

३ माघमा दुई पटक बैठक बसेको थियो । पहिलो बैठकमा केही प्रदेशको राजधानीलाई लिएर मन्त्रीहरूबीच विवाद भएपछि फेरी बैठक बसेको थियो, जसले प्रदेशका अस्थायी मुकामहरू तोकेको छ । जस अनुसार प्रदेश १ को विराटनगर, २ को जनकपुर, ३ को हेटौंडा, ४ को पोखरा, ५ को रूपन्देही, ६ को सुर्खेत र ७ को धनगढी अस्थायी मुकाम तोकिएको छ ।

प्रदेश ६ र ४ बाहेक अन्यको राजधानीलाई लिएर आन्दोलन भइरहेको छ । धनकुटालाई प्रदेश १ को राजधानी बनाउनु पर्ने माग भइरहेको छ भने २ को राजधानी वीरगञ्ज हुनु पर्ने भन्दै प्रदर्शन भइरहेको छ । प्रदेश ३ को राजधानी भक्तपुर कि ललितपुर भन्ने बहस धेरै भयो तर, उपप्रधानमन्त्री कमल थापाको दबावमा हेटौंडा भएको छ । प्रदेश ५ को राजधानी दाङ कि बुटबल भन्ने बहस र विवाद चलेपछि सरकारले रूपन्देहीलाई तोकेको छ । यसले बुटवल आन्दोलन मत्थर भएको छ भने दाङमा आक्रोस देखिएको छ ।

प्रदेश ७ को राजधानी धनगढी तोकिएपछि डोटी आन्दोलित भएको छ । दिपालयलाई मुकाम तोक्नु पर्ने माग राखै आन्दोलन नै भयो भने डडेलधुरा लगायतका जिल्लामा पहाडी जिल्लामा राजधानी हुनु पर्ने माग पनि उठेको थियो । विभिन्न ठाउँमा आन्दोलन सुरू भएपछि सरकारले अस्थायी मुकाम नै नतोकी राजधानीमै प्रदेशसभा सदस्यहरूलाई सपथ गराउने तयारी पनि गरेको थियो । तर, वाम गठबन्धनले सरकार संवैधानिक जिम्मेवारीबाट भाग्न खोजेको भन्दै विरोध गरेपछि देउवा सरकारले 'हालका लागि प्रदेशको कार्यसञ्चालन स्थल' तोकेको छ ।

संविधान अनुसार प्रदेशको नाम र राजधानी तोक्ने अधिकार प्रदेशसभाको हो र दुई तिहाईले निर्णय गर्नुपर्छ ।

हेटौंडाले गऱ्यो निर्णयको स्वागत

नेपाल सरकारको मन्त्रिपरिषदको बैठकले तीन नंम्बर प्रदेशको अस्थाई राजधानी हेटौंडालाई बनाउने निर्णयको हेटौडा उपमहानगरपालिकाले स्वागत गरेको छ । उपमहानगरपालिकाका मेयर हरिबहादुर महतले ३ माघ साँझ प्रेस बिज्ञप्ती जारी गर्दै तीन नंम्बर प्रदेशको राजधानी हेटौडालाई अस्थायी रूपमा तोकेकोमा मेयर महतले स्वागत गरेका हुन् ।

हाललाई अस्थाई रूपमा प्रदेशको राजधानी हेटौडा तोकिएपनि प्रदेश शभाको बैठक पछिपनि यस हेटौंडालाई स्थायी रूपमा तीन नम्बर प्रेशको र ाजधानी बनाउन मेयर महतले बिज्ञप्ती मार्फत आग्रह गरेका छन् । अहिले गरिएको निर्णाय लाई प्रदेशशभाले पनि निरन्तरता दिनेमा उपमहानगरपालिका पूर्ण रूपमा विश्वस्त रहेको उनले बताए । यस निर्णय गराउनका लागी उपमहानगरपालिकाका जन प्रतिनिधि सहित मकवानपुरका १० वटै स्थानीय तहले दवाव दिंदै आएका थिए ।

यस अघि मकवानपुरबाट बिभिन्न राजनैतिक दल, सामाजिक संघ संस्था, ब्यबसायिक प्रतिस्ठान र स्थानिय तहले जिल्ला प्रसाशन कार्यालय र क्षेत्रिय प्रसाशन कार्यालय मार्फत प्रधानमन्त्रिलाई ज्ञापन पत्र समेत बुझाइएको थियो । त्यहि दबाब स्वरूपपनि सरकारले मन्त्रिपरिषदको बैठकबाट तीन नंम्बर प्रदेशको अस्थाई राजधानी हेटौंडालाई बनाउने निर्णय गरेकोमा उपमहानगरपालिकाले स्वागत गरेको हो ।

अब फुटपाथ पसल राख्न नपाइने

◆ विकास संवाददाता

मकवानपुर उद्योग वाणिज्य संघले व्यावसायिक हित तथा सदस्यहरको सुविधाका लागि आफ्नो वस्तुगत संघसँग २ माघमा छलफल गरेको छ । संघका अध्यक्ष कृष्ण कटुवालको अध्यक्षतामा तयारी पोशाक व्यवसायी संघ र औषधि व्यवसायी संघसँग बेग्लाबेग्लै प्रारम्भिक छलफल गरेको छ ।

छलफलको क्रममा संघको आह्वानमा गरिँदै आएको शनिबार बन्दलाई नियमन गर्न सबै वस्तुगत संघले संयुक्त रूपमा पहल गर्ने निर्णय गरेको छ । छलफलमा संघका अध्यक्ष कटुवालले सर्वसाधारण पैदल यात्रीको हितका लागि फागुनबाट फुटपाथ व्यवसायलाई व्यवस्थापन गर्ने जानकारी दिएका छन् । छलफलमा तयारी पोशाक व्यवसायी संघका अध्यक्ष समीर डंगोलले संघको प्रस्तावलाई आफ्नो तर्फबाट पूर्ण सहयोग रहने बताएका छन् । औषधी व्यवसायीसँगको छलफलमा संघका सदस्यहरूलाई आवश्यकीय औषधिहरूमा छुट गरि दिन आग्रह गरिएको थियो ।

औद्योगिक व्यापार महोत्सव हुने

◆ विकास संवाददाता

हेटौंडामा माघ अन्तिम साता लायन्स बाल अपाङ्ग अस्पताल स्थापनार्थ औद्योगिक व्यापार महोत्सव हुने भएको छ ।

जिल्लामा क्रियाशील २२ वटा लायन्स क्लब र आठवटा लियो क्लबको आयोजनामा माघ २६ गतेदेखि फागुन ८ गतेसम्म हेटौंडामा औद्योगिक व्यापार महोत्सव आयोजना गर्न लागिएको हो । हेटौंडामा पत्रकारसम्मेलन आयोजना गर्दै लायन्स डिष्ट्रिक एडभाइजर शम्भु नकर्मीले हेटौंडा-१० स्थित टीसीएन मैदानमा समाजिक भाइचारको विकास गर्न, समाजिक कार्य गर्न प्रेरित गर्न र लायन्स बाल अपाङ्ग अस्पताल स्थापनाको लागि आर्थिक तथा भौतिक सहयोगार्थ महोत्सव आयोजना गर्न लागिएको बताइएको छ ।

मेलाको मुख्य आकर्षणको रूपमा दैनिक मनोरञ्जनात्मक सांस्कृतिक कार्यक्रम, लायन्स क्लबका सामाजिक कार्यहरू सम्बन्धि बृत्तचि दर्शनी, निःशुल्क स्वास्थ्य क्लिनिक र स्वास्थ्य सम्बन्धि चेतनामूलक प्रदर्शनी, कृषि प्रदर्शनी, घरेलु तथा हस्तकला प्रदर्शनी, शैक्षिक, घर, अटो, बाल उद्यान तथा बहुराष्ट्रिय कम्पनीहरूको उत्पादन रहनेछन् ।

कस्को चुनाव खर्च कति ?

◆ विकास संवाददाता

प्रतिनिधिसभातर्फ मकवानपुरको क्षेत्र नम्बर एकबाट विजयी सांसद कृष्णप्रसाद दाहालले ७ लाख १० हजार रूपियाँ निर्वाचनका क्रममा खर्च भएको विवरण निर्वाचन कार्यालयमा बुझाएका छन् ।

क्षेत्र नम्बर दुईबाट विजयी सांसद विरोध खतिवडाले ९ लाख ४४ हजार रूपियाँ खर्च भएको उल्लेख गरिएको छ । प्रदेशसभातर्फ क्षेत्र नम्बर १ (क) बाट विजयी सांसद प्रेमबहादुर पुलामीले ५ लाख ५४ हजार रूपियाँ खर्च भएको विवरण पेश गरेका छन् भने १ (ख)बाट विजयी डोरमणि पौडेलले ५ लाख २५ हजार खर्च गरेको निर्वाचन कार्यालयमा बुझाएको विवरणमा उल्लेख छ । त्यस्तै क्षेत्र नम्बर २ को (क) बाट विजयी सांसद कुमारी मोक्तानले ४ लाख ७७ हजार रूपियाँ खर्च गरेकी छन् ।

निर्वाचन कार्यालयमा बुझाएको विवरण अनुसार नेपाली काँग्रेसको तर्फबाट मकवानपुर क्षेत्र नम्बर २ (ख) बाट विजयी सांसद इन्द्रबहादुर बानियाँले ६ लाख रूपियाँ खर्च भएको उल्लेख गरिएको छ ।

पत्रकार महासंघलाई कम्प्युटर सहयोग

◆ विकास संवाददाता

नेपाल पत्रकार महासंघ मकवानपुर शाखालाई मकवानपुरका पूर्व सांसद सुभाषचन्द्र ठकुरीले एक थान कम्प्युटर सहयोग गरेका छन् । ठकुरीले महासंघको कार्यालय हेटौंडामा भएको एक कार्यक्रममा अध्यक्ष हरि हुमागाईलाई कम्प्युटर हस्तान्तरण गरेका हुन् ।

कम्प्युटर हस्तान्तरणपछि कार्यक्रममा बोल्दै ठकुरीले देशमा राजनैतिक संक्रमणको अन्त्य भएको भन्दै अवको समृद्धिको अभियानमा संचारकर्मीहरूको समेत योगदानको आवश्यकता रहेको बताए । उनले आर्थिक समृद्धिको अभियानलाई संचारकर्मीहरूले प्राथमिकता दिनुपर्नेमा जोड दिए ।

कार्यक्रममा नेपाल पत्रकार महासंघ मकवानपुरका अध्यक्षसहित कार्यसमिति, विभिन्न पत्रकार सम्बद्ध पेशागत संगठनका प्रतिनिधिहरूको सहभागिता रहेको थियो ।

स्थानीय समाचारका लागि सँधै क्लिक गर्नुहोस्
www.bikaskhabar.com
मोबाइलमै आउँछ...

बाल बालिकासंग सम्बन्धीत १ सय ९० केश दर्ता

◆ विकास संवाददाता

मकवानपुरमा बाल हेल्पलाइन जिल्ला समन्वय समितिले सन् २०१७ को १२ महिनामा दर्ता भएका घटनाहरूका बारेमा समेत जानकारी गराएको छ । बाल हेल्पलाइन जिल्ला समन्वय समितिको ३ माघमा भएको बैठकमा घटनाको सम्बन्धमा जानकारी गराएको हो ।

जिल्लागत रूपमा हेर्दा २२ वटा जिल्लाका केश बाल हेल्पलाइनमा दर्ता भएका छन् । त्यसमा सबै भन्दा बढि मकवानपुरका ६४ बालक र १२६ बालिका गरि १९० केश दर्ता भएको बालहेल्पलाइनका जिल्ला संयोजक झबिन्द्र ज्ञवालीले जानकारी दिए । त्यसैगरि बाल हेल्पलाइनमा सन् २०१७ को १२ महिनामा २ सय ३९ वटा घटना दर्ता भएका छन् , जस मध्ये १०३ वटा (४३ प्रतिशत) बालक र १३६ वटा (५७ प्रतिशत) बालिकासंग सम्बन्धीत रहेका छन् । घटना दर्ता भएका मध्ये हराएका ४२ मा ३७ जना फेला परेका छन् । सिविनका अनुसार बेवारिसे फेला परेका २०, शैक्षिक सहायताको लागि ७० जना, श्रमशोषणमा १९ जनाको घटना दर्ता भएको थियो । १९ जनालाई उद्धार गरि जरिवाना २९ हजार र क्षतिपूर्ति १ लाख २६ हजार ८ सय भराइएको सिविनले जनाएको छ ।

त्यस्तै बालविवाहका ११ वटा घटना दर्ता भएको मध्ये ८ वटा रोकिएको छ । बाल हेल्पलाईनमा स्वास्थ्य उपचार सम्बन्धि १५, बालबालिकाको बेचबिखन तथा ओसारपसार सम्बन्धी २७, जन्मदर्ता र नागरिकता सम्बन्धी समस्या ४ वटा र बालदुर्व्यवहार तथा हिंसा सम्बन्धि १८ वटा घटना दर्ता भएका छन् । जसमध्ये बलात्कार तथा यौन शोषणको घटना मात्रै ९ वटा रहेको र ९ वटा शारीरिक दण्ड सजाय सम्बन्धि रहेको सिविनले जनाएको छ ।

त्यस्तै बालबालिकाको वेवास्ता सम्बन्धी ४ वटा, बाल बिज्याइ सम्बन्धी २, पारिवारिक द्वन्द्व १४ जना, आमाबाबु जेलमा रहेका ४ जना लगायतका घटनाहरू दर्ता भएका छन् । उमेर समुहलाइ हेर्दा १४ देखि १६ वर्षका ९३ जनाको (३९५) सबै भन्दा धेरै घटना दर्ता भएका छन् । बाल हेल्प लाईन नम्बर १०९८ मा ३ हजार ५ सय ७८ वटा कल आएको थियो जसमा पुरूषले गरेका १ हजार ४ सय ४८, महिलाले गरेका १ हजार ७ सय ७२ र बालबालिका स्वयमले गरेका ५ सय १८ कल रहेका छन् ।

सूचनाको श्रोतका आधारमा हेर्दा निःशुल्क फोन नंम्बर १०९८ मा ७१ वटा घटना (३० प्रतिशत), पत्रपत्रिकामा प्रकाशित सूचना तथा समाचार अनुसार ३९ वटा (१६ प्रतिशत), जिल्ला प्रहरी कार्यालय मकवानपुरबाट २४ वटा (१० प्रतिशत), अन्य संघसंस्था र निकायबाट ९० वटा (३७ प्रतिशत) र सरकारी निकायबाट १५ वटा (६ प्रतिशत) घटना दर्ता भएका थिए । मकवानपुरका प्रमुख जिल्ला अधिकारी तथा जिल्ला बाल कल्याण समितिका अध्यक्ष चक्र बहादुर बूढाको अध्यक्षतामा बसेको बैठकमा समितिका २१ जना सदस्यहरूको सहभागिता रहेको बाल हेल्पलाइनले जनाएको छ ।

बाल हेल्पलाइन जिल्ला समन्वय समिति र सिविन नेपालद्वारा सञ्चालित बाल हेल्पलाइन नेपाल मकवानपुरको आयोजनामा सञ्चालित समितिको बैठकमा जिल्ला समन्यव समितिको उपप्रमुख भगवती पुडासैनी र हेटौंडा उपमहानगरपालिका उपप्रमुख मीना लामाको आतिथ्यता रहेको थियो । कार्यक्रममा मकवानपुरकी जिल्ला बाल कल्याण अधिकारी विष्णुकुमारी लामिछाने, हेटौंडा उपमहनगरपालिकाका प्रबन्धक भिम तिमल्सिना, नेपाल दूरसञ्चार कार्यालयका प्रमुख सुजित आनन्द मल्ल, श्रम कार्यालयका प्रमुख नितेश्वर राय यादव, नितेश्वर राय यादव, जिल्ला स्वास्थ्य कार्यालयका प्रमुख रामचन्द्र पाठक, नेपाल शिक्षक महासंघका अध्यक्ष जिधराज ढकाल, प्याब्सन मकवानपुरका अध्यक्ष मदन दहाल, प्लान इन्टरनेशनल नेपालका लैङ्गिक तथा बालअधिकार कार्यक्रम संयोजक राम खत्री, नेपाल पत्रकार महासंघका अध्यक्ष हरि हुमागाई लगायतका सदस्यहरूको सहभागिता रहेको थियो ।

बैठकमा सहभागी सदस्यहरूले बाल हेल्पलाइनको दिगो प्रवर्द्धनका निम्ति सबैको सहयोग, सहकार्यको निम्ति प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका थिए । कार्यक्रमकी अतिथि मिना लामाले हेल्पलाइनको कोष व्यवस्थापनमा हेटौंडा उपमहानगरपालिकाको तर्फबाट केही सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभएको थियो । कार्यक्रममा बालहेल्पालइन जिल्ला संयोजक झबिन्द्र ज्ञवालीले वाल हेल्पलाइनको वार्षिक प्रतिवेदनको साथै बालहेल्पलाइन संचालन गर्दा भएका समस्या एवं चुनौतिलगायत प्रस्तुत गरेका थिए ।

बलात्कार तथा यौन शोषणको घटना मात्रै ९ वटा रहेको र ९ वटा शारीरिक दण्ड सजाय सम्बन्धि रहेको सिविनले जनाएको छ ।

पिकनिक स्पट बन्दैछ 'मार्खु'

◆ विकास संवाददाता

मकवानपुर इन्द्रसरोवरका गाउँपालिकाको मार्खु 'पिकनिक स्पट'का रुपमा विकसित हुँदै गएको छ। इन्द्रसरोवर गाउँपालिका १ र २ मा पर्ने नेपालकै पहिलो मानव निर्मित जलाशय इन्द्रसरोवरको किनार पिकनिक स्थलका रुपमा विकसित हुँदै गएको हो। मकवानपुरको मार्खुस्थित इन्द्रसरोवर जलाशय किनारमा शनिबार पिकनिक खान आएका आन्तरिक एवं बाह्य पर्यटक ।

इन्द्रसरोवर गाउँपालिका १, मार्खुमा दैनिक हजार बढी आन्तरिक र ५० बढी बाहय पर्यटक आउने गरेका छन् । नजिक पर्ने भएकाले अधिकांश आन्तरिक एवं बाहय पर्यटक काठमाडौं हुँदै आउने गरेका छन् । शनिबार तथा सार्वजनिक बिदाका दिन मार्खु क्षेत्रमा पर्ने इन्द्रसरोवर किनार पिकनिक खान र डुंगामा बसेर सयर गर्न आउनेको भीड लाग्ने गर्छ। यहाँ पुग्न कच्ची र साँघुरो मोटरबाटो छ। यद्यपि साहसी तथा जोखिमपूर्ण यात्रा गर्न मन पराउने साइकल तथा मोटरसाइकल लिएरै आउने पनि उत्तिकै छन् ।

शनिबार पिकनिकका लागि काभ्रेबाट परिवारसहित आएका नलराज तिमल्सिना भन्छन्, 'सधैं काम गरिरहने मान्छेलाई फुर्सदमा यस्तो ठाउँले आनन्द दिन्छ।' छोराछोरीको पनि जाडो बिदा परेकाले स-परिवार मार्खुलाई उत्कृष्ट गन्तव्य बनाएर आएको उनले सुनाए। इन्द्रसरोवरको किनार मै लज र होटलको पनि व्यवस्था छ। पिकनिकमा रमाइलो गर्न स्पिकर र टेन्टको व्यवस्था पनि गरिएको छ। 'आन्तरिक एवं बाह्य पर्यटक धेरै दिनसम्म राख्न प्रयत्न गरिरहेका छौं,' स्थानीय व्यवसायी काशीनाथ शर्माले भने।

यो क्षेत्रलाई थप पर्यटक आकर्षित गर्न गाउँपालिकाले करिब १ करोड रूपैयाँ विनियोजन गरेको छ । 'यसलाई पर्यटकको आकर्षणको थलो बनाउने प्रयत्न गरिरहेका छौं,' गाउँपालिका अध्यक्ष जीवन लामाले भने, 'केही पिकनिकस्थल निर्माण गर्ने तयारीमा छौं ।' गाउँपालिकाले शौचालय र पार्किङको पनि व्यवस्था गर्दै छ । उक्त क्षेत्रमा सुरक्षाको बन्दोबस्त मिलाउन प्रहरी चौकी राख्न गाउँपालिकाले सम्बन्धित निकायसँग माग गर्दै आएको छ । इन्द्रसरोवर जलाशय मार्खुको काखमा छ। ७ किमि लामो इन्द्रसरोवरमा २ पाइडलसहित ४० डुंगा छन्। यहाँ पर्यटकको आकर्षण बढदो रहेको वडाध्यक्ष जमानसिंह वाइवा बताउँछन् । इन्द्रसरोवर जलाशय कुलेखानी पहिलो र दोस्रो हुँदै तेस्रो जलविद्युत् आयोजनाको मेरूदण्ड हो । कुलेखानी पहिलो र दोस्रोबाट ९२ मेगावाट विद्युत् उत्पादन हुन्छ भने तेस्रो निर्माणाधीन छ । तेस्रोबाट १४ मेगावाट विद्युत् उत्पादन हुनेछ ।

पालुङ जेसीज ... .

विशेष त्याग गरेको भन्दै उनीहरूको प्रशंशा गरे । अमात्यले अहिले सम्म जेसिजमा साथहरू एकदम बलियो पाएको बताउदै आफुले धेरै भाषणमा भन्दा पनि अब एजेण्डामा रहेर काम गर्ने बताए । उनले भने-'म सफल त्यस बेल हुन्छु, जुन बेला मेरो कार्यकालको अन्तिम सयममा मैले यस्तो गरे त्यस्तो गरे भन्न पाउँ ।'

कार्यक्रममा निवर्तमान अध्यक्ष जर्म श्रेष्ठले आफुले वर्ष २०१८ भरीको लागि फ्लेक्स प्रिन्ट तथा फोटोकपी नि:शुल्क रूपमा गरिदिने बताए । त्यसैगरि अर्का निवर्तमान अध्यक्ष सुरेन्द्रमान प्रधानले वर्ष भरीको बैठकको लागि आफ्नो होटलमा सत्प्रतिशत निशुल्क रूपमा बैठक हल उपलब्ध गराउने बताए ।

संस्थापक अध्यक्ष पुरूषोत्तम ढकालले संस्थाको नेतृत्व सफल पार्नको निम्ती सफल कार्यकालको शुभकामन व्यक्त गरे । साथै उनले जेसिजप्रति सकारात्मक भएर लाग्न सबैलाई आग्रह समेत गरे । वर्ष २०१७ का अध्यक्ष अञ्जल प्रधानले वर्ष २०१८ का अध्यक्ष विजय श्याम अमात्यलाई जेसिज चेन लगाई पद हस्तान्तरण गरेका थिए । साथै वर्ष २०१८ का लागि उपाध्यक्ष सबिन बिष्ट, नवराज लामा, अनित बिष्ट, रामकाजी महर्जनले पदभार ग्रहण गरेका छन् ।

साथै नव निर्वाचित अध्यक्ष अमात्यले कानुनी सल्लाहकारमा सुमन विष्ट, महा सचिवमा सानेबाबु मुक्तान, कोषाध्यक्षमा विकास भण्डारी सचिवमा अनु स्याङ्तान, शाखा सम्पादकमा मोहन मान श्रेष्ठ लगायत अन्य पदमा पदभार ग्रहण गराएको वर्ष २०१८ का सञ्चार संयोजक जनक तामाङले जानकारी दिए ।

कार्यक्रममा निवर्तमान अध्यक्ष सानोभाई कार्की, समाजसेवी अच्युतम प्रसाद ढकाल, मातृ संस्था हेटौडका अध्यक्ष अरूण दाहाल, संस्थापक अध्यक्ष पुरूषोत्तम ढकाल, लगायतले शुभकामना मन्तव्य व्यक्त गरेका थिए । कार्यक्रम पालुङ बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्थाको हलमा भएको हो । मनोज रायमाझीले स्वागत मन्तव्य व्यक्त गरेको कार्यक्रम नव निर्वाचित अध्यक्ष विजय श्याम अमात्यले समापन गरेका थिए ।

'समृद्ध थाहानगर' बनाउन धारणा

◆ विकास संवाददाता

थाहानगरलाई समृद्ध नगर बनाउने विषयमा नागरिक समाजका अगुवाहरूले आआफ्नो धारणा राखेका छन् ।

५ माघमा शिखरकोटस्थित शंकर होटलको सभाहलमा भएको नागरिक अन्तरक्रिया कार्यक्रममा नागरिक समाजका अगुवाहरूले नगरको विविध विषयमा आआफ्नो धारणा राखेका हुन् । कार्यक्रममा विभिन्न क्षेत्रमा अगुवाई गर्दै आएका ९ जनाले आआफ्नो अवधारणा पत्र नै प्रस्तुत गरेका थिए ।

कार्यक्रममा थाहानगरको समग्र विकास, शिक्षा, पर्यटन, धार्मिक पर्यटन, उपभोक्ता हित, साहित्य, संचार लगायतको विकासका सन्दर्भमा कार्यपत्र र अवधारणा पत्र प्रस्तुत गरिएको थियो । रेडियो आवाज ८८.८ मगाहर्जबाट प्रत्यक्ष प्रशारण गरिएको कार्यक्रममा नगरपालिकाको समग्र विकासलाई लिएर समृद्ध थाहानगर निर्माणका आधारहरू शीर्षकमा अच्युतम प्रसाद ढकाल, थाहा नगरपालिकाको शिक्षा विकाससम्बन्धी सानोभाइ कार्की, पर्यटन व्यवसाय विकासबारे सुरेन्द्रमान प्रधानले अवधारणा पत्र प्रस्तुत गरेका थिए ।

त्यसैगरी धार्मिक पर्यटन विकाससम्बन्धी रामप्रसाद ढकालले अवधारणा पत्र प्रस्तुत गरेका थिए भने स्थानीय सरकारलाई बलियो बनाउन संचार माध्यमको भूमिकाको सन्दर्भमा पत्रकार सुरजकुमार भुजेलको अवधारणा पत्र प्रस्तुत गरिएको थियो ।

थाहा नगरको महिला विकास सम्बन्धी कल्पना बलामी, साहित्य, भाषा र कलासम्बन्धी बिर्खे अञ्जान र उपभोक्ता हितसम्बन्धी गणेशमान श्रेष्ठले अवधारणा पत्र प्रस्तुत गरेका थिए ।

प्रस्तुत अवधारणा पत्रमाथि क्षेत्रीय शिक्षा निर्देशनालय हेटौंडाका उपनिर्देशक कृष्ण घिमिरे र ज्योति रायमाझीले टिप्पणी गरेका थिए । टिप्पणीकारहरूले अवधारणा पत्रहरू ओजपूर्ण रहेको भन्दै त्यससम्बन्धी टिप्पणी गरेका थिए ।

थाहा नगरलाई समृद्ध बनाउन नगरको बार्षिक बजेट, योजना र कार्यक्रमले मात्र सम्भव नभई दिगो विकासमा आधारित आवधिक योजना र तदनुरूपको कार्यान्वयनलाई जोड दिनु पर्नेमा अवधारणा पत्रहरू सार्वजनिक भएको थियो । नगरको आन्तरिक श्रोतहरूको वृद्धि गर्दै बाहय क्षेत्रबाट लगानी भित्र्याउन डिपिआरसहितको खाका अघि सार्नुपर्नेमा सहभागी सबैले जोड दिएका थिए ।

अवधारणाकारहरूले नगरबासीको साथ, सहयोग र जनप्रतिनिधिहरूको अगुवाईका साथ योजनावद्ध ढंगले अघि बढ्नु पर्नेमा जोड दिएका थिए ।

बज्रवाराहीमा अत्याधुनिक कृषि प्रणाली सम्बन्धी तालीम

◆ विकास संवाददाता

थाहा नगरपालिका वडा नम्बर ६ मा अत्याधुनिक प्रविधि सहित व्यवशायिक कृषि प्रणाली सम्बन्धी एक दिने तालीम सम्पन्न भएको छ । बज्रवाराही नमुना व्यवशायिक टनेल कृषक समुह तथा ६ नम्बर वडा कार्यालयको संयुक्त आयोजनामा तालीम भएको हो । तालिममा थाहा नगरपालिका वडा नम्बर ६ का ६० जना कृषकहरूको सहभागिता रहेको थियो । तालीमको एक समारोकाबीच थाहा नगरपालिकाका नगर उपप्रमुख खड्ग गोपालीले उद्घाटन गरेका थिए ।

तालीमका सहभागी कृषकहरूलाई अर्गानिक ट्रेड सेन्टरका प्रोपाइटर तथा दहचोक फाँटका कृषि प्राविधिक कृष्ण न्यौपानेले सहजीकरण गरेका थिए ।

तालीममा बज्रवाराही क्षेत्रमा पाँचवटा भन्दा बढि टनेलमा खेती गरिरहेका कृषकहरूको सहभागिता रहेको आयोजक बज्रवाराही नमुना व्यवशायिक टनेल कृषक समुहका अध्यक्ष सशिन कर्माचार्यले बताए । टनेलमा मुख्य गरेर खेती गरिने भेडे खुर्सानी र गोलभेडा खेती प्रविधि विषयमा तालीम केन्द्रित भएको अध्यक्ष कर्माचार्यले जानकारी दिए ।

थाहानगरमा कपडा उद्योग शुरु

थाहा नगरपालिका वडा नं. ६ बज्रवाराहीमा कल्पना थाहा कपडा उद्योगको संचालनमा आएको छ । उद्योगको १ माघ मा नगरप्रमुख लवशेर विष्टले उद्घाटन गरेका हुन् । उद्घाटन कार्यक्रममा नगर प्रमूख विष्टलेयस क्षेत्रमा पहिलो पटक शुरू भएको कपडा उद्योगले नगरमा उद्योगको सम्भाव्यताको शुरूवात भएको बताए । उनले यस प्रकारका उद्योग प्रति सबैको आकर्षण बढाउन सहयोग गर्ने विश्वास व्यक्त गरे ।

महिला उद्यमीको लगानीमा बज्रवार ाहीमा स्थापना भएको उक्त उद्योगमा सुती तथा ऊनजन्य पोशाकहरू उत्पादन शुरू गरिएको उद्योगकी संचालिका कल्पना बलामीले बताइन् । बलामीले थाहा नगर पालिकाको महिला लक्षित महिला संञ्जालद्धारा संचालन गरिएको १ महिने तालिमको प्रभावबाट उद्योग संचालनको प्रेरणा मिलेको बताइन् । उद्योगबाट अहिले दैनिक ५० थान स्विटर उत्पादन भईर हेको र ४ जनालाई रोजगार समेत प्रदान गरेको छ । कपडाको माग व्यवस्थापन गरि निर्यात समेत गर्ने गरि उत्पादन गर्न र यस क्षेत्रका महिलालाई थप रोजगार प्रदान मेत गर्ने बलामीले बताइन् । उद्योग उद्घाटन कार्यक्रममा थाहानगरका स्थानिय राजनितिक दलका नेता कार्यकर्ता, व्यावसायी, संघ संस्थाका प्रतिनिधीको समेत उपस्थिती थियो ।

स्वास्थ्य सकारीको साधारणसभा

◆ मञ्जरी बलामी

थाहा स्वास्थ्य सहकारी संस्था लिमिटेडको दोस्रो बार्षिक साधारण सभा ४ माघमा भएको छ । थाहा नगरपालिकाको उपप्रमुख खड्ग गोपालीको प्रमुख आतिथ्यतामा सम्पन्न भएको कार्यक्रममा सहकारीका अध्यक्ष हरिकृष्ण कार्कीले संस्थाको नीति तथा कार्यक्रमहरू प्रस्तुत गरेका थिए ।

संस्थाका अध्यक्ष हरिकृष्ण कार्कीको सभाध्यक्षतामा भएको कार्यक्रममा संस्थाका सदस्य सहदेब ढकालले सञ्चालन गरेका थिए । पालुङ बहुद्देश्यीय सहकारी संस्थाका अध्यक्ष बिमल कुमार ढकालको बिशिष्ट आतिथ्यमा भएको कार्यक्रममा थाहा नगरपालिका वडा नं ३ का अध्यक्ष राजेश केशी, नेपाल भुतपुर्व शैनिक संघ जिल्ला सभापति कमल कुमार केसी, ग्रामिण पर्यटन ब्यवसायिक सहकारी संस्थाका अध्यक्ष निरञ्जन अधिकारी, नेपाल रेडक्रस सोसाइटी उपशाखा दामनका सभापति राजकुमार केसी, गौतम बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाका अध्यक्ष उर्मिला भट्ट लगायतको आतिथ्यता रहेको थियो ।

हेटौंडामा प्रदेश सरकार व्यवस्थापन

◆ विकास संवाददाता

सरकारले प्रदेश नंबर ३ को अस्थायी राजधानी हेटौंलाई तोकेपछि अब मुख्यमन्त्री तथा प्रदेशका मन्त्रालय र सांसद भवनहरू काहाँकहाँ हुने भनेर आम नागरिकलाई कौतुहुलत जागेको समयमा सरकारले कार्यालय रहने स्थान समेत तोकेको छ ।

सरकारले प्रदेश प्रमुखको कार्यालय र आवास क्षेत्रीय प्रशासन कार्यालयको भवन, हेटौंडामा तोकेको छ । त्यसैगरी मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयमा रहने भएको छ । त्यसगरी सभाहल र संसद् सचिवालय क्षेत्रीय शिक्षा निर्देशनालयको भवनमा तोकिएको छ ।

प्रदेश प्रमुखको कार्यालय रहने क्षेत्रीय प्रशासन कार्यालय हेटौंडाको भवन मन्त्रालयहरूको हकमा मकवानपुरमा रहेको विभिन्न क्षेत्रीय कार्यालयहरूमा रहने समेत संभावना रहेको छ । हेटौंडामा १९ वटा भन्दा धरै क्षेत्रीय स्तरको कार्यालय भएको कारण पनि प्रदेशका विभिन्न कार्यालयहरूको लागि समस्या नुहने बताईएको छ ।

अटोको दादागिरी.....

प्याक छु, फेरी शिखरकोटबाट तीनजना र भूराभूरी पनि छ रे, पछि फोन गर्नुस् ।' यो कुराकानीबाट के थाहा हुन्छ भने अटोले क्षमता भन्दा बढि यात्रु पनि बोक्ने गरेको छ । अटो तीनजनाको यात्रु सिट भएको सवारी हो । हामीले शिखरकोटबाट फेदीगाउँ जानको लागि लाग्ने भाडा ति चालकलाई पनि सोध्यौ र जवाफ पायौं–'तीनसय रूपियाँ त लाग्छ हजुर ।' ति चालकले बज्रवाराही जान पाँचसय रूपियाँ लाग्ने बताउँदा सोध्यौ त्यो भन्दा कम हुन्न ? जवाफ दिए–'हामीभन्दा सस्तो पनि छ, बज्रवाराहीको बुढाहरूले सय/सयमै लान्छ ।' हामीले ति चालकहरूको नम्बर माग्यौं, दिदै दिएनन् । यो कुराले अरूकै अटोमा जालान् चिन्ता अर्को चालकलाई लाग्दो रहेछ । यद्यपि कतिपय रूटको भाडा दर सबै अटो चालकले एउटै बताइरहँदा आन्तरिक मिलेमतो पनि देखिन्छ ।

थाहानगरमै संचालनमा रहेको एउटा अटोलाई हामी दुईजनालाई टिष्टुङ देउराली वर नै पुग्नको लागि भाडादर सोध्यौं । पाँचैसय रूपियाँ भाडा चाहिने बताए । उनले भने–'अरूमा पनि जानू पाँचसय रूपियाँ भन्दा नदिनू ।' हामीले बार्गेनिङ गऱ्यौ ति चालकले आफूलाई संरक्षण गर्दै जवाफ दिए–'हामी ३/४ वटा अटो मात्र छौं पाँचसयमा मान्ने अरूले त टेर्दै टेर्दैनन् ।'

(-यो समाचारसंग सम्बन्धीत अडियो हामीसंग सुरक्षित छ)

दोधारमा 'माग्ने बुढा'

हास्यँ कलाकार केदार घिमिरे 'माग्ने बुढा' अहिले दोधारमा छन् । करिअर बनाउन भन्दै २५ वर्ष अघि काठमाडौ आएका घिमिरे काठमाडौ बस्ने कि हेटौंडा जाने दोधारमा छन् । 'अहिले दोधारमा छु, काठमाडौ बसौं कि हेटौडा जाउँ ।' उनले भने ।

राम्रो कलेज पढ्न पाइने, राम्रो जागीर खान पाइने भन्दै २५ वर्ष अघि उनी काठमाण्डौ आएका थिए । हेटौंडाको ठिंगनमा जन्मिएका घिमिरेले काठमाडौ आए लगत्तै धेरै प्रकारका काम गरे । तर, कुनै कामले पनि सन्तुष्टि दिन सकेन । जर्बजस्ती कलाकारितामा धकेलिएको धारणा राख्ने घिमिरे अभिनयबाट भने सन्तुष्ट भएको बताउँछन् ।

काठमाडौ आए लगत्तै फुटपाथमा पसल राखैं, सरकारले हटाईदियो । त्यसपछि कलंकीमा सटरमा पसल राखैं । त्यो पनि रहेन । कलंकी नागढुंगा सडक बिस्तारको क्रममा सटरै गयो । अब भएन भन्दै मिटरवाला टेम्पो किने । तीन वर्षसम्म टेम्पु ड्राइभर भएर हिंडे । टेम्पुलाई पनि सरकारले काठमाण्डौंमा राख्न हुन्न भन्यो र हटाइदियो ।

त्यसपछि उनको गन्तब्य बन्यो कलाकारिता । हाँस्य क्षेत्रमा उनले नाम र दाम आर्जन गरिरहेको वेला सरकारले फेरि तीन नम्बर प्रदेशको अस्थायी राजधानी हेटौडालाई तोकिदिएको छ । काठमाण्डौकै राजधानी हेटौंडा भएपछि म के गरौं ? उनले प्रश्न गरे ।

मिरुनालाई 'लालपुर्जा'को आश

हङकङमा जन्मिएकी नव–नायिका मिरूना मगरले ४ माघबाट मोफसलका हलमा प्रदर्शन सुरू भएको फिल्म 'लालपुर्जा'मा मुख्य भूमिकामा अभिनय गरेकी छिन् । फिल्ममा उनी सौगात मल्लको अपोजिटमा छिन् । १३ वर्षसम्म धरानमा बसेकी उनले यति चाँडै फिल्ममा आइएला भन्ने सोचेकी थिइनन् ।

हाल बेलायतमा परिवारसँग बसोबास गर्दै आइरहेकी मिरूनाले सन् २०१६ मा नेपाल आएर रंगकर्मी अनुप बरालसँग अभिनय कोर्ष सिकिन् । सानैदेखि उनको मनमा अभिनय गर्ने हुटहुटी खुब थियो । आमा शशि थापा सुब्बाले रंगकर्म र फिल्ममा लामो समय बिताएकाले त्यसैबाट आफू प्रभावित भएको मिरूनाको भनाइ छ ।

नाटक 'कथादेश ३' मा अभिनय गर्दै गर्दा उनीमाथी 'लालपुर्जा' टीमको नजर पऱ्यो । मिरूनाले भनिन्, 'लालपुर्जा'बाट मलाई अभिनयको अफर आएपछि मैले अडिसन दिएँ । त्यसपछि यो फिल्ममा भित्रिएकी हुँ ।' आफ्नो डेब्यू फिल्म भएका कारण पनि मिरूनाका लागि 'लालपुर्जा' विशेष छ ।

उनी अगाडि भन्छिन्, 'भूमिका राम्रो पाएकी छु । सायद दर्शकले पनि मन पराउनुहुन्छ ।' परिवारबाट राम्रो सहयोग मिलेको बताउने मिरूना सुहाउँदो भूमिका पाए बेलायतबाट आएर भएपनि फिल्ममा काम गर्ने बताउँछिन् ।

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजनाको जोन कार्यान्वयन इकाई, पालुङ, मकवानपुरमा

तरकारी जोन अन्तर्गत सुचिकृत हुने सम्वन्धी सुचना !

आ.ब. २०७४।७५ देखि यस जिल्लाको थाहा नगरपालिका वडा नं १ देखि १० र इन्द्रसरोवर गाउँपालिका वडा नं १ देखि ५ मा तरकारी खेतीको उत्पादन, व्यवसायिकरण, प्रशोधन तथा बजारिकरण गर्ने उद्देश्यले विभिन्न कृषि समुह, कृषि सहकारी, कृषि उद्यमी/फर्म तथा जल उपभोक्ता समिति मार्फत कार्यक्रम संचालन गर्ने भएकाले इच्छुक कृषि समुह, कृषि सहकारी, कृषि उद्यमी/फर्म तथा जल उपभोक्ता समितिहरुले यस जोन कार्यालयमा मिति २०७४ माघ २५ गते भित्र आवश्यक कागजात सहित सुचिकृत हुनको लागि यो सार्वजनिक सुचना प्रकाशन गरिएको छ ।

आवश्यक कागजपत्रहरु

१. सुचि दर्ताको लागि निवेदन ।
२. कृषि समुह, कृषि सहकारी, कृषि उद्यमी/फर्म तथा जल उपभोक्ता समिति दर्ताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि ।
३. समुह तथा संस्थाको सदस्यहरुको नामावली, लगाउने बाली र क्षेत्रफल खुलेको बैठक निर्णयको प्रतिलिपि
४. खेती गरेको जग्गाको लालपुर्जा वा भाडामा लिएको भए लिजको कागजपत्रको प्रतिलिपि ।

थप जानकारीको लागि:
प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना
परियोजना कार्यान्वयन इकाई, तरकारी जोन
शिखरकोट, पालुङ, मकवानपुर

नयाँ व्यवस्थापन सहित खुल्यो

दामन भ्यू टावर एण्ड रिसोर्ट

;Dks{ e/t ufk|fnL
मोवाइल नं. ९८५११२५७०८
होटल प्रकाश इन्टरनेशनल प्रा. ली. द्वारा सञ्चालित

:sfe/
6of S6/

/fn/
l6k/

निर्माणसम्बन्धी सम्पूर्ण सेवा

बी . एण्ड पी. निर्माण सेवा
थाहा-६, बज्रवाराही, मकवानपुर
९८५१०६३९४७(प्रदिप), ९८४५४०४३५५(सुरज)

अनलाईनबाटै

ufpB/sf va/, ca ljZje/

www.bikaskhabar.com

लगअन गर्नुहोस् ।

'तपाई जहाँ, विकासखबर त्यहाँ'
दैनिक कुर्नै पर्दैन
पलपलको खबर....

विकासखबर डट.कम.
इमेल:
bikaskhabar@gmail.com

● ljsf; dlN6ldl8ofsf nflu k|sfzs :सुरजकुमार भुजेल (९८५५०६८६९५)● ;Dkfbs : कुमार नेगी (९८५५०६८०७०)● ;dfrf/ ;fy|s अशोकसुजन श्रेष्ठ (९८५५०६८३५३)● sfof{no : थाहा-४, मकवानपुर● db|f : श्रीया अफसेट प्रेस हेटौंडा ● 0d]n *bikaskhabargmail.com*